

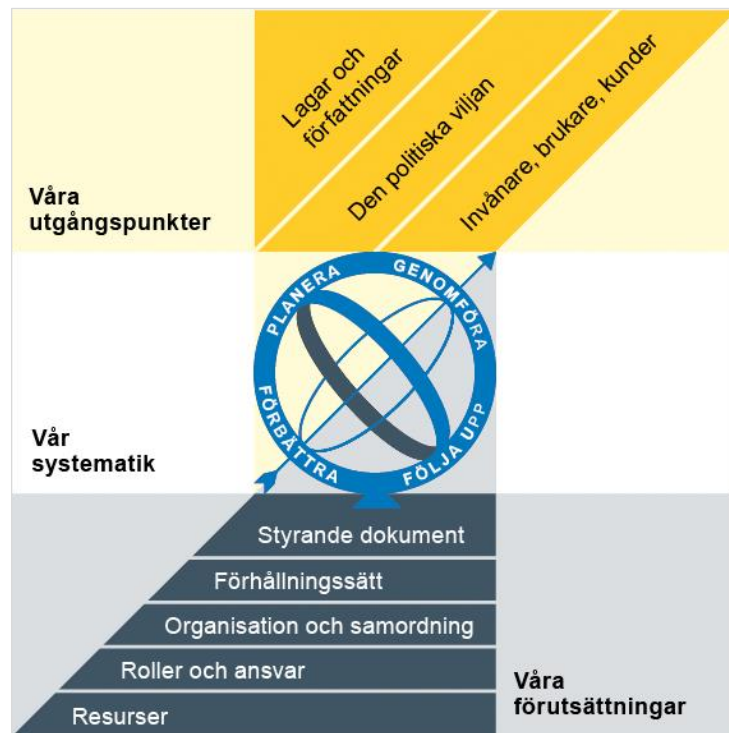
Framtidenkoncernens anvisning för kamerabevakning

Reglerande styrande dokument

Policy
Riktlinje
Regel
► **Anvisning**
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

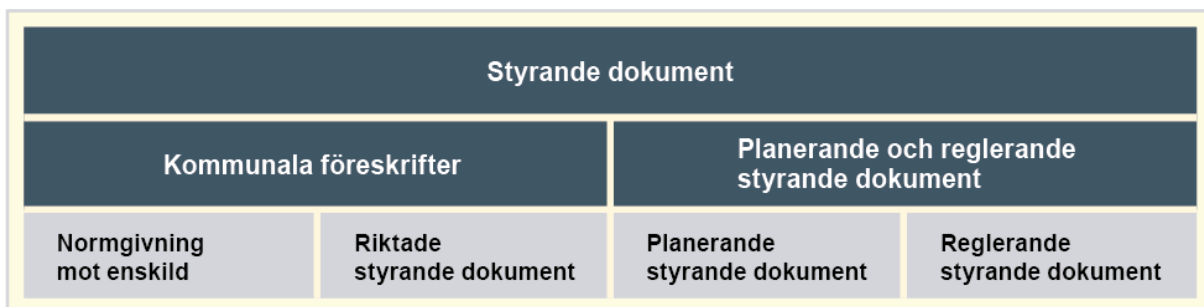

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Framtidenkoncernens anvisning för kamerabevakning			
Beslutad av: Koncernledningen	Gäller för: Förvaltnings AB Framtiden och samtliga dotterbolag i koncernen	Diarienummer: 2021-0103	Datum och paragraf för beslutet: 2021-04-26
Dokumentsort: Anvisning	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: 2021-04-26	Dokumentansvarig: Säkerhetschef

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna anvisning	4
Vem omfattas av anvisningen	4
Koppling till lagar och regler	4
Koppling till andra styrande dokument	4
Stödjande dokument till denna anvisning	4
Avsteg	4
Grundläggande förutsättningar	5
Kamerabevakning	5
Lagrum	5
Kamerabevakningslagen	5
Dataskyddsförordningen	5
Laglig grund	6
Tillstånd enligt kamerabevakningslagen	6
Tillstånd för en plats dit allmänheten har tillträde	6
Tidigare utfärdade tillstånd	7
Ny tillståndspliktig kamerabevakning	7
Roller, mandat och befogenheter	7
Införande av kamerabevakning	9
Behovsanalys	9
Informationsskyldighet	13
Skyltning	13
Personuppgiftsbiträdesavtal	14
Utförande av kamerabevakning	15
Hantering av inspelat material	15
IT-system	15
Utlämnande av inspelat material	16
Personuppgiftsincidenter	16

Enskildas rättighet	16
Omprovning	17
Underhåll och service	17
Övrigt	19
Nyttjanderättsavtal mellan Framtiden och Polisen.....	19
Kamerabevakning på arbetsplatsen.....	19

Inledning

Syftet med denna anvisning

Syftet med denna anvisning är att skapa förutsättningar Framtidenkoncernens kamerabevakning att leva upp till de krav som ställs i gällande lagstiftning och Göteborgs Stads styrande dokument. Syftet är också att säkerställa effektiv bevakning, värna våra hyresgästers behov av integritet och att tydliggöra koncernens förhållningssätt vad gäller kamerabevakning.

Vem omfattas av anvisningen

Anvisningen gäller för Förvaltnings AB Framtiden och samtliga dotterbolag i koncernen.

Koppling till lagar och regler

Kamerabevakningslag (2018:1200)

Dataskyddsförordningen (GDPR)

Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

MBL i förekommande fall(arbetsplatser)

Koppling till andra styrande dokument

- Göteborgs Stads säkerhetspolicy
- Göteborgs Stad riktlinjer för informationssäkerhet
- Kamerabevakning - vägledning för behandling av personuppgifter, Fastighetsägarna och Sveriges Allmännyttan

Stödande dokument till denna anvisning

Stödande dokument kommer att tas fram av Säkerhetsrådet och läggas på koncernens intranät.

Avsteg

Avsteg från denna anvisning ska riskbedömas, motiveras och dokumenteras. Beslut om eventuella avsteg skall beslutas av respektive bolags VD.

Grundläggande förutsättningar

Kamerabevakning

Kamerabevakningens syfte är att vara brottsförebyggande, genom att förebygga, förhindra och utreda brott, och därmed på sikt öka tryggheten. Kamerabevakning av personer innebär ett ingrepp i enskilds personliga integritet och innan kameror övervägs ska därför andra förebyggande åtgärder övervägas. Kamerabevakning ska endast bedrivas då intresset av kameraövervakning väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli övervakad och en sådan installation ska ses som en kompletterande skyddsåtgärd då andra insatser visat sig vara otillräckliga.

De legala kraven skall säkerställa att kamerabevakning bara används när övervakningsintresset väger tyngre än integritetsintresset. För att få bedriva kamerabevakning måste det finnas ett berättigat syfte. Innan kamerabevakning kan påbörjas ska alla andra möjliga åtgärder utredas och bedömas. Uppföljning ska göras av kamerabevakningens effekt och graden av intrång i den personliga integriteten. Kamerabevakning ska avslutas så snart den inte längre är nödvändig för det uppställda syftet. De legala kraven är omfattande gällande kamerabevakning och det är stora vitesbelopp kopplat till om verksamheten inte följer kraven.

Lagrum

Möjligheten att bedriva kamerabevakning styrs av två lagar: Kamerabevakningslagen och Dataskyddsförordningen. Utöver dessa två styrande lagar finns även lagar som har viss påverkan på hanteringen av kameraövervakning, såsom Offentlighets- och sekretesslagen.

Kamerabevakningslagen

Kamerabevakningslagens syfte är att tillse att kameraövervakning bara används när övervakningsintresset väger tyngre än integritetsintresset. Som ett allmänt krav för kameraövervakning av alla typer av platser gäller att övervakningen ska bedrivas lagligt, enligt god sed och med hänsyn till enskildas personliga integritet. Om kamerabevakningen är varaktig, regelbunden eller upprepad personbevakning och kameran inte manövreras från platsen omfattas den av kamerabevakningslagen.

Kamerabevakningslagen gäller oavsett om allmänheten har tillträde till platsen eller inte.

Dataskyddsförordningen

Kamerabevakning innebär att personuppgifter samlas in, bearbetas, lagras och i förekommande fall överförs vilket i sin tur innebär att kamerabevakningen måste följa de grundläggande principer som finns i Dataskyddsförordningen.

Personuppgift är information som direkt eller indirekt kan hänföras till fysisk person som är i livet, exempelvis bilder från en övervakningskamera. Utgångspunkten när det gäller kameraövervakning är att bildmaterial som inhämtas genom sådan övervakning anses vara integritetskänslig till sin natur. Det innebär att kraven på skydds- och säkerhetsåtgärder är höga.

Enligt Dataskyddsförordningen får personuppgifter bara samlas in för särskilda, uttryckligen angivna och berättigade ändamål och får inte användas för något annat syfte.

Detta innebär att avsikten med kameraövervakningen måste bestämmas och dokumenteras innan övervakningen kan påbörjas.

Laglig grund

För att få hantera personuppgifter behöver det finnas en laglig grund för hanteringen, när det gäller kamerabevakning är detta oftast en intresseavvägning. Bevakningen måste vara nödvändig för att uppnå ändamålet som måste beröra ett berättigat intresse.

Fastighetsägarens intresse (behov) att kamerabevaka måste väga tyngre än enskildas intresse av att inte bli bevakade.

Innan kamerabevakning väljs som lösning på ett problem måste det föreligga;

1. En klar och tydlig problembild. Denna problembild måste vara dokumenterad och pågående.
2. Att kamerabevakningen skall anses vara nödvändig innebär att andra åtgärder, som är mindre integritetskänsliga, inte är eller har visat sig vara tillräckliga.

Denna avvägning skall dokumenteras. Fastighetsägaren måste själv utreda och göra en bedömning av om intresset av att kamerabevaka väger tyngre än enskildas intresse av att inte bli bevakade. I en sådan bedömning är det viktigt att ta ställning till de registrerades rimliga förväntningar av kamerabevakningen. Kamerabevakning får alltså inte bygga på spekulationer utan det krävs att det finns ett klart och tydligt definierat intresse (berättigat intresse) utifrån en faktisk problembild. Exempel på ett sådant berättigat intresse kan vara att förebygga brott eller olyckor, underbygga rättsliga anspråk eller komma till rätta med störningar. Det kan alltså handla om att förebygga skadegörelse, upptäcka brott eller säkerställa säkerhet och ordning i och omkring ett bostadshus eller en annan byggnad. Det är viktigt att dokumentera en faktisk och pågående problembild, exempelvis brottslighet, eftersom godtycklig kamerabevakning inte är tillåtet.

Tillstånd enligt kamerabevakningslagen

Tillstånd krävs för alla verksamheter inom Framtidenkoncernen i de fall kamerabevakning skall ske av en plats dit allmänheten har tillträde.

Integritetsskyddsmyndigheten* (IMY) ansvarar för all tillsyn av kamerabevakning i Sverige och kan besluta om sanktionsavgift.

* Integritetsskyddsmyndigheten* (IMY) - tidigare Datainspektionen (DI)

Tillstånd för en plats dit allmänheten har tillträde

Med tillträde menas att allmänheten har tillåtelse och möjlighet att befinna sig på platsen. Om kretsen personer som får vara på en plats är begränsad talar det för att det är en plats dit allmänheten inte har tillträde. Om platsen är fysiskt avgränsad, till exempel genom låsbara dörrar eller staket, talar även det för att det är en plats dit allmänheten inte har tillträde. Gemensamma utrymmen i flerfamiljshus så som trapphus, källare, garage är exempel på platser dit allmänheten inte har tillträde och således behövs inget tillstånd.

Exempel på platser dit allmänheten har tillträde är gator, torg, väntrum och receptioner samt verksamheters expeditioner som är öppna för besök.

Om platsen är stängd för allmänheten under den tid som man vill bevaka, men öppen annan tid, är det en plats dit allmänheten har tillträde och där krävs således tillstånd i

enlighet med kamerabevakningslagen. Exempel på sådana ytor är reception, boservice/expeditioner där man tar emot för besök.

Tidigare utfärdade tillstånd

Kameratillstånd som är som är utfärdat innan 25 maj 2018 gäller fortfarande för myndigheter och andra som utför en uppgift av allmänt intresse, vilket inkluderar Framtiden koncernens verksamhet. Kamerabevaka kan fortgå i enlighet med villkoren i tillståndet så länge tillståndet gäller.

Ny tillståndspliktig kamerabevakning

När en ny kamerabevakningsanläggning som omfattas av krav på tillstånd är aktuell måste tillstånd sökas och erhållas innan kamerabevakning får påbörjas. En ansökan om kameraövervakning skall göras via [blankett/e-tjänst](#) på Integritetsskyddsmyndigheten* (IMY) webbplats.

En ansökan skall innehålla bl.a. uppgift om och beskrivning av ändamålet med övervakningen, utrustning som skall användas, plats där utrustningen placeras, område som ska bevakas, alternativa förebyggande åtgärder som vidtagits samt övriga omständigheter av betydelse. Avser övervakningen en arbetsplats ska dessutom ett yttrande från de som företräder de anställda bifogas ansökan

Roller, mandat och befogenheter

I det fall en verksamhet inom Framtidenkoncernen identifierar behov av kamerabevakning som en möjlig säkerhetsåtgärd ska en behovsanalys göras i enlighet med dessa anvisningar. Arbetet med att ta fram en behovsanalys skall godkännas av Verksamhetschef/Distriktchef eller motsvarande som även ansvarar för behovsanalysen och beslutsunderlaget.

Roll	Roll, mandat och befogenhet
VD	<ul style="list-style-type: none"> • Godkänner all kamerabevakning innan den påbörjas. • Beslutar om eventuella avsteg från dessa anvisningar. • Informerar styrelsen vid behov i enlighet med gällande instruktion för arbetsfördelning mellan styrelse och verkställande direktör.
Säkerhetschef	<ul style="list-style-type: none"> • Stödjer verksamheten i framtagningen av behovsanalys och beslutsunderlag • Granskar ärende/underlag och lämnar bifall/avrådan innan det lyfts till VD för beslut • Hanterar eventuella tillståndsärenden • Godkänner samtliga behörigheter i kamerasystemet • Säkerställer årlig översyn av behörigheter i kamerasystemet • Godkänner eventuella uttag av inspelat mtrl i enlighet med dessa anvisningar(blankett) • Stödjer verksamheten vid omprovning var 6:e månad • Rapporterar årligen status i bolagets säkerhetsrapport

Dataskyddskontakt	<ul style="list-style-type: none"> • Stödjer verksamheten i framtagning av behovsanalys och beslutsunderlag avseende dataskyddsfrågor kopplat till kamerabevakning • Stödjer verksamheten vid genomförandet av konsekvensbedömningar • Granskar ärende/underlag samt lämna bifall/avrådan innan det lyfts till VD för beslut • Stödjer verksamheten vid omprövning var 6:e månad • Hanterar eventuella kontakter med stadens DSO • Hanterar och utreder eventuella personuppgiftsincidenter
DSO	<ul style="list-style-type: none"> • Vid konsekvensbedömning skall samråd ske med DSO
IT-avdelning	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarar för hantering av IT-infrastrukturen och att säkerhetsnivå upprätthålls (se IT-säkerhetsbilaga). • Ansvarar för säkerheten i servermiljön inkluderat den fysiska säkerheten runt servermiljön. • Hanterar behörighetsadministration enligt uppställda kriterier. • Hanterar rensning av inspelat material utefter lagringstiden • Assisterar vid behov i samband med uttag av inspelat mtrl efter godkännande av säkerhetschef.
Övriga roller:	
Systemägare	Denna roll följer strukturen i Familjebostäders Systemförvaltningsmodell
Systemansvarig	Denna roll följer strukturen i Familjebostäders Systemförvaltningsmodell
Driftsansvarig	Denna roll följer strukturen i Familjebostäders Systemförvaltningsmodell

Införande av kamerabevakning

Det föreligger förhållandevis omfattande legala krav gällande dokumentation av olika delar innan kameraövervakning kan införas. Kamerabevakning måste vara nödvändig för att uppnå ändamålet som i sin tur måste beröra ett berättigat intresse. Bolagets intresse (behov) att kamerabevaka måste väga tyngre än enskildas intresse av att inte bli bevakade.

Behovsanalys

Innan beslut om kamerabevakning kan fattas ska en behovsanalys genomföras i syfte att fastställa föreliggande behov samt tillse att alla nödvändiga avväganden har genomförts i relation till gällande legala krav. Behovsanalysen skall dokumenteras och vid beslut om kamerabevakning ligga till grund för dokumentationen. Behovsanalysen innehåller följande steg:

1. Syfte/ändamål med kamerabevakningen

Vad skall uppnås med kamerabevakningen? Varför kan syftet inte uppnås på annat sätt?

2. Behov av kamerabevakning- kartläggning av problembild

Kartlägg och dokumentera verksamhetens behov av kamerabevakning.

- Kartlägg och dokumentera konkret brottsutsatthet; typ av skadegörelse/hot, olycksrisk, risker och konsekvenser, polisanmälningar, PM fr Polisen, händelser rapporterade i IA-systemet, försäkringsärenden m.m.
- Kartlägg och dokumentera var händelser har inträffat; geografisk plats och yta, lokal, utrymme etc.
- Kartlägg och dokumentera brottsutsatthet; tid på dygnet, trender etc.
- Dokumentera kostnader som inträffade händelser har orsakat.

3. Beskrivning av alternativa förebyggande åtgärder

Kamerabevakning ska inte väljas som första brottsförebyggande åtgärd utan utgör ett komplement där andra åtgärder inte har hjälpt. Primärt handlar det om situationella åtgärder som syftar till att försvåra/förhindra att brott/skadegörelse kan ske samt att öka risken för att bli upptäckt. Åtgärder för att förebygga brott kan vara t.ex:

- åtgärder i enlighet med Broken windows-teorin
- mekaniskt skalskydd - dörrar och fönster vad avser materialval, konstruktion m.m.
- lås- och larmsystem
- tillträdesrutiner och lokalutformning
- belysningsåtgärder
- förvaring och märkning av stöldbegärligt gods
- borttagande av brännbart material såsom närliggande förråd, containers, papperskorgar liksom annat material som kan användas vid anläggande av brand
- borttagande av träd, buskar och plank som skymmer sikten och förhindrar insyn liksom andra skrymslen och smala passager
- förläggning av gång och cykelvägar, motionslingor och bilvägar förbi utsatta fastigheter ombyggnad- och nybyggnation i närheten som medför att området befolkas i högre utsträckning
- ändring av användningen av lokaler i fastigheten som ger fler besökare och användning en större del av dygnet – ökad närvaro
- åtgärder som försvårar eller motverkar det oönskade beteendet, exempelvis avstängning av öppet WiFi
- ökad närvaro – social kontroll ex bemannade aktiviteter, trygghetsvårdar, rondering av väktare

4. Omfattning, tid och bevakningsmetod

Beskriv de ytor som avses att kamera bevakas. Är det ytor där man vistas under längre tid eller t.ex. ägnar sig åt rekreation? Ligger ytorna i direkt anslutning till någons bostad? Kommer bevakningsutrustningen placeras så att bara det som är absolut nödvändigt för syftet med bevakningen filmas? Under vilka tider kommer den beskrivna ytan att kamera bevakas, vilka veckodagar och vid vilka tider på dygnet? Grundregeln är att inte kamerabevaka mer än nödvändigt. I dokumentationen är det klokt att även bilägga ritning/karta som visar på kameraplacering samt upptagningsområde för respektive kamera.

Tänk på att olika ytor har olika integritetskänslighet. I de fall ytorna som kan anses vara extra integritetskänsliga skall även en konsekvensbedömning genomföras.

En ytterligare viktig faktor är bevakningsmetoden; det vill säga vilken typ av kamera som används. Ju bättre sökbarhet, rörlighet och ju tydligare bilder, desto mer integritetskänslig anses tekniken vara. Vilken utrustning används för kamerabevakning? Används integritetsvänlig teknik?

Ljudupptagning är normalt sett aldrig tillåtet i bostadshus.

5. Lagringstid

Material från kamerabevakning får sparas så länge det behövs för det ändamål som kamerabevakningen bedrivs för.

I svensk praxis har man tidigare som utgångspunkt ansett att två månader är en godtagbar bevarandetid. I och med dataskyddsförordningen ändras detta och materialet skall sparas under så kort tid som möjligt. Det är som utgångspunkt alltid tillåtet att spara bevakningsmaterialet under tre dygn. Om man vill spara materialet längre än så krävs det att man kan motivera varför. Beslut om lagringstid skall motiveras.

6. Intresseavvägning/proportionalitet

Kamerabevakning sker oftast i syfte att förhindra och utreda brott. För att kamerabevakning skall kunna godkännas måste en intresseavvägning resultera i att intresset av kamerabevakning väger över intresset för den enskilde att inte bli kamerabevakad.

Intresset av att bevaka blir starkare ju allvarigare och mer ofta förekommande brottsligheten är. Vid avvägningen om bolaget har rätt att bevaka måste man gå igenom och dokumentera vilken slags brottslighet/incidenter som inträffat (punkt 2 ovan) på platsen och när dessa brukar inträffa. Om brottslighet endast sker nattetid är det inte tillåtet att bevaka dygnet runt, utan bevakningen ska då begränsas till de tider då brottsligheten brukar ske.

För att få bedriva kamerabevakning måste det motiveras varför bolagets intresse av att bevaka väger tyngre än intresset av att inte bli filmad i sitt bostadshus. Hur starkt intresset av att inte bli bevakad är skiljer sig beroende på vilken plats i fastigheten som skall kamera bevakas

Om särskilt integritetskänsliga ytor skall bevakas behöver även en konsekvensbedömning göras.

Bevakning av entré eller trapphus

Kamerabevakning som sker innanför entrén eller i trapphuset till lägenheterna ses generellt som särskilt integritetskänslig eftersom de boende blir övervakade när de kommer till och lämnar sina bostäder.

Bevakning kan normalt godtas vid mycket omfattande och/eller mycket allvarlig brottslighet. Bevakning kan inte godtas vid ordningsstörningar, nedsmutsning eller dylikt.

Integritetsskyddsmyndigheten har vid tillsyn godtagit bevakning av entréer och trapphus då det funnits stora problem med brott i fastigheten, till exempel vapen- och narkotikaförsäljning i trapphus, omfattande skadegörelse, stölder, obehöriga personer som uppehåller sig i trapphus och hot mot boende.

Bevakning av förrådsrum och soprum, tvättstuga

Bevakning kan normalt godtas vid: upprepade stölder, återkommande skadegörelse eller omfattande felsortering som leder till stora kostnader för fastighetsägaren.

Bevakning kan normalt inte godtas vid: mindre ordningsförseelser, nedskräpning, misskötsamhet av trivselregler och dylikt.

Kamerabevakning i källarutrymmen med exempelvis förråd, soprum, tvättstuga, cykelrum och liknande, anses inte lika integritetskänslig som kamerabevakning i anslutning till lägenheterna, då de boende inte behöver passera dessa utrymmen för att ta sig till och från sina bostäder.

Konsekvensbedömning

Det finns fyra grundläggande krav på vad en konsekvensbedömning ska innehålla.

- En systematisk beskrivning av den planerade behandlingen och dess syfte.
- En bedömning av om behandlingen är nödvändig och proportionerlig i förhållande till syftet med behandlingen.
- En bedömning av riskerna för de registrerades rättigheter och friheter.
- De åtgärder som planeras för att hantera riskerna och för att visa att Dataskyddsförordningen efterlevs.

Fastighetsägaren måste rådgöra med sin dataskyddskontakt samt – när det bedöms lämpligt – inhämta synpunkter från de registrerade eller deras företrädare. Det handlar om att bereda ett underlag för en intresseavvägning och inte om att inhämta samtycke från de som kan komma att filmas. Om en konsekvensbedömning har genomförts och resultatet är att det fortfarande finns höga risker för den personliga integriteten ska samråda ske med Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) innan kamerabevakning får påbörjas.

7. Tillstånd

Om tillstånd för kamerabevakning krävs skall detta sökas och erhållas innan kamerabevakning får påbörjas. En ansökan om kameraövervakning görs via [blankett/e-tjänst](#) på Integritetsskyddsmyndigheten* (IMY) webbplats.

Informationsskyldighet

Innan kamerabevakning påbörjas bör bolaget informera boende om att man överväger att påbörja kamerabevakning. Bolaget har ansvar för att informera om kamerabevakningen på ett begripligt och lättillgängligt sätt. Rekommendationen är att informera via två så kallade informationslager. Det första skall ges på en skylt i direkt anslutning till den plats som ska kamera bevakas och skall innehålla det allra viktigaste (se mall för skylt längre ner i denna riktlinje). Det andra informationslagret kan ges digitalt via bolagets hemsida men skall också finns i ett icke digitalt format ex som en affisch/informationsblad på en central plats ex i en reception och skall innehålla fullständig information.

Dataskyddsförordningen ställer krav på att följande finns med i den fullständiga informationen;

- Namn och kontaktuppgifter till personuppgiftsansvarig (Bolaget) och dennas företrädare (i tillämpliga fall)
- Kontaktuppgifter till dataskyddkontakt
- Syfte/ändamål samt den rättsliga grunden om den rättsliga grunden är artikel 6.1 f) ska även den personuppgiftsansvarigas eller tredje mans berättigade intresse ange
- Mottagare av uppgifterna, om annan än bolaget tex polis, rättsväsendet
- Hur länge bevakningsmaterialet lagras
- Vilka rättigheter de registrerade har i förhållande till bolaget, till exempel att begära att deras uppgifter raderas eller begära registerutdrag.
- Att de registrerade kan klaga hos Datainspektionen
- Om verksamheten är skyldiga att kamerabevaka enligt lag (*troligen aldrig applicerbart i vår verksamhet*)
- Om uppgifter kommer att överföras till tredje land
- Om uppgifter kommer att användas för automatiserat beslutsfattande (*med stor trolighet ej tillämpligt*)

Skyltning

Den som bedriver kamerabevakning är skyldig att informera allmänheten och besökare genom tydlig skyltning. Skylten bör placeras i ögonhöjd så det blir tydligt att ett område är bevakat innan någon går in på det. Om det finns flera olika ingångar till ett bevakat område bör varje ingång ha en separat skylt Denna skyldighet inträder när övervakningsutrustningen sätts upp och omfattar alla typer av övervakning, d.v.s. även icke tillståndspliktig övervakning.

Skylten ska innehålla den viktigaste informationen, exempelvis:

- Ändamålet med kamerabevakningen
- Namn på personuppgiftsansvarig - Bolagsnamn
- Kontaktuppgifter till den personuppgiftsansvarig (Bolaget) samt dess dataskyddsombud(dso@intraservice.goteborg.se) och bolagets dataskyddskontakt (*använd med fördel en funktionsmail likt stadens dataskyddsombud och säkerställ att den hanteras i enlighet med gällande regler*)
- Upplysning om att de bevakade har rättigheter enligt dataskyddsförordningen

- Sådant som kan tänkas överraska den som blir bevakad, till exempel om bevakningsmaterialet lagras utanför EU, långa lagringstider, realtidsbevakning eller om ljud spelas in
- Information om vart den bevakade kan vända sig för att få övrig information om bevakningen.

Exempel på bolags specifika skyltar finns i bilaga ”Skyltar”

Kamerabevakning!

Ytterligare information finns tillgänglig via:

- Affisch på anslagstavla
- Kundtjänst
- Vår webbsida:
www.bolaget.se/kamerabevakning

Namn på personuppgiftsansvarig (och om tillämpligt dennes företrädare)
Bolaget AB

Kontaktuppgifter, inklusive kontaktuppgifter till eventuellt dataskyddsombud
Bolaget AB, Gatan 1, 123 45, Staden
www.bolaget.se, +468 111 11 11

Information om den behandling som har störst konsekvenser för den registrerade, till exempel lagringstid av inspelat material, överföring eller publicering av bevakningsmaterial till tredje part:
Vi lagrar material i tre (3) dagar.

Ändamål med kamerabevakningen
Vi kamerabevakar i syfte att förhindra och utreda brott.

Registrerades rättigheter
Som bevakad kan du utöva flera rättigheter, särskilt rätten att få tillgång till eller radering av dina personuppgifter.
För ytterligare information om denna kamerabevakning, inklusive dina rättigheter, se den personuppgiftsansvarigas fulla information genom de alternativ som finns presenterade till vänster.

Personuppgiftsbiträdesavtal

När någon utanför den egna organisationen hanterar kameramaterial krävs ett personuppgiftsbiträdesavtal. Biträdesavtal avseende kamerabevakning inkl bilaga 1 och 2 skall utgå från de koncern gemensamma mallar som finns, dock behöver avtalstexten granskas inför varje nytt avtal för att säkerställa att alla delar är relevanta i det aktuella fallet.

Utförande av kamerabevakning

Hantering av inspelat material

Inspelat material från kamerabevakning betraktas som personuppgifter, således gäller samma regler vid kamerabevakning som vid all annan personuppgiftsbehandling.

Det måste finnas en laglig grund för behandlingen av personuppgifterna i varje enskilt fall. De inspelade bilderna får inte sparas längre än nödvändigt för att uppnå syftet med bevakningen och lagringstiden skall fastställas för varje kameraanläggning och dokumenteras (se behovsanalys). Om den lagliga grunden upphör ska det inspelade materialet raderas.

Det är viktigt att personuppgifterna hanteras med en lämplig grad av säkerhet, så att uppgifterna inte kommer obehöriga till känna. Bolaget som bedriver kamerabevakning ska se till att ha tekniska system och administrativa rutiner för att uppnå detta. Antalet personer som hanterar materialet ska begränsas till ett minimum.

Material från kamerabevakning omfattas av tystnadsplikt enligt kamerabevakningslagen och ska skyddas mot obehörig åtkomst och obehörigt utnyttjande. Om material inte skyddas kan det vara fråga om ett brott mot tystnadsplikten.

Granskning av inspelat material får endast ske då tillbud inträffat eller då misstanke råder om att ett tillbud skett. Med tillbud avses i detta fall icke tillåtna handlingar som exempelvis brott, skadegörelse, stöld eller våld. Tillbudet ska vara konkret på så sätt att det ska röra sig om avgränsad plats, avgränsad tid eller person. Granskningen får endast göras i enlighet med de syfte och ändamål som definierats för kamerabevakningen. Granskning av inspelat material får endast göras av säkerhetschef eller dennes ersättare.

IT-system

Kamerabevakning är ett IT baserat system och skall hanteras därefter i enlighet med de policys, riktlinjer och regler som finns både inom Framtiden koncernen och inom Göteborg stad. På samma sätt som andra IT-system som innehåller personuppgifter som behöver skyddas, så behöver också kamerabevakningens system och det inspelade materialet skyddas bl.a. mot obehörig åtkomst och obehörigt utnyttjande.

IT-säkerhetskrav avseende kamerabevakning återfinns i bilaga "IT-säkerhetskrav avseende kamerabevakning"

"Göteborgs Stads regel gällande driftsdokumentation för IT baserade informationssystem" fastställer den driftsdokumentation som minst måste finnas för IT-baserade informationssystem. Reglerna gäller oavsett om driften sker internt eller hos extern part. Driftsdokumentationen ska hållas uppdaterad. Ansvaret för att driftsdokumentationen uppfyller dessa regler åligger systemägaren. Framtagande och förvaltning av driftsdokumentationen kan den som verkställer driften svara för.

I enlighet med Göteborgstads riktlinjer avseende informationssäkerhet så skall systemet och det inspelat material från kamerabevakningen klassificeras baserat på känslighet. Klassningsmodellen består av tre delar Konfidentialitet, Riktighet, Tillgänglighet.

Avseende personuppgifter så skall både Konfidentialitet och Riktighet klassa i den högsta klassen 2. Avseende Tillgänglighet står det verksamheten fritt att bedöma om nivå 1 (grundsäkerhet) alternativt nivå 2 är applicerbart utifrån syfte/ändamål och de möjliga konsekvenser beroende av systemets tillgänglighet.

Behovsbaserad behörighet

Behörigheter i kamerasystemet skall hållas till ett absolut minimum.

Behörighetstilldelning skall följa principen om att den skall vara behovsbaserad och skall vara individuella. Behörigheter i kamerasystemet skall vara rollbaserad och differentierade utefter behov och vedertagna begrepp så som ”Need to know-Need to have”. Behörighet till inspelat material skall endast tilldelas verksamhetens säkerhetschef och dennes ersättare. Alla behörigheter skall godkännas av bolagets säkerhetschef.

Behörigheter till kamerasystemet skall styras från verksamhetens behörighetssystem (AD) och beställas via BAD. Årlig översyn av behörigheter skall göras för att säkerställa att endast behörig personal har behörighet.

Tystnadsplikt

Material från kamerabevakning omfattas av tystnadsplikt enligt kamerabevakningslagen och ska skyddas mot obehörig åtkomst och obehörigt utnyttjande. Den som tar del av information som har inhämtats genom kamerabevakning får inte obehörigen avslöja eller utnyttja det som han eller hon på detta sätt har fått veta om någon enskild person.

Utlämnande av inspelat material

Bolaget får lämna ut material till brottsbekämpande myndigheter – till exempel Polismyndigheten – för sådant ändamål som innebär att uppgifterna behövs för att utreda, förebygga, förhindra eller upptäcka brott som har fängelse i straffskalan. Notera att sådant utlämnande är en separat behandling i sig och kräver en laglig grund och ett ändamål

Material från kamerabevakning får också lämnas ut till en kommun eller myndighet som ansvarar för räddningstjänst, om uppgifterna behövs för att förebygga en hotande olycka eller för att begränsa verkningarna av en redan inträffad olycka

Endast säkerhetschefen har rätt till att godkänna utlämnande av inspelat material och skall ske enligt fastställda rutiner som framgår i blankett för begäran, godkännande och utlämnande av material. Blankett skall sparas i bolagets diarium och hanteras i enlighet med gällande dokumenthanteringsplan

Personuppgiftsincidenter

Inträffad personuppgiftsincident ska meddelas bolagets dataskyddkontakt utan dröjsmål och hanteras i enlighet med bolagets fastställda rutiner för personuppgiftsincidenter. Säkerhetschefen skall omgående informeras i händelse av incident kopplad till kamerabevakningen inom bolaget.

Enskildas rättighet

Reglerna om kamerabevakning syftar till att skapa en balans mellan behovet av att förhindra och utreda brott samt att skydda de enskildas integritet. Personer som kan förekomma på film har därför rätt att på begäran få följande information av bolaget;

1. Bekräftelse på om han eller hon förekommer på film.
2. Information om ändamålet med kamerabevakningen.
3. Information om lagringstiden.
4. Begäran om att rätta och radera uppgifter på film samt rätt att göra invändningar mot kamerabevakningen.
5. Rätt att inge klagomål till Datainspektionen.
6. Begäran om att få ut det inspelade materialet, i den mån det rör den enskilde själv.

Det kan ibland vara svårt att veta om en viss person förekommer på en film. Särskilt om materialet enbart spelas in och inte kontinuerligt granskas. Om kamerabevakningen sker på en plats där få personer vistas eller om den enskilde kan specificera inom vilken tidsram som denne eventuellt fångades på bevakningskameran, kan det vara enkelt att ta fram och lämna ut materialet. Om kamerabevakningen i stället sker på en plats där fler personer vistas och den enskilde inte kan precisera när denne var där, skulle det krävas en genomgång av en stor mängd inspelat material för att identifiera den enskilde. Dessutom skulle ett stort antal andra personer kunna synas på filmen utöver just den enskilde som begärt att få ta del av materialet. Utlämnandet av bildmaterial får inte innebära en integritetskränkning av andra personer. Det är därför inte lämpligt att gå igenom mer omfattande bildmaterial eller bildmaterial där många personer finns med i syfte att kunna identifiera en viss person och undantag kan då göras från punkterna 1) och 6) ovan. Om en utlämning av bildmaterial ändå ska ske, behöver andra personer som syns på filmen maskeras. Om dessa inte går att maskera, kan filmen inte lämnas ut. För den som bedriver kamerabevakning kan dessa rättigheter leda till omfattande administration. Inte minst om antalet personer som kan hamna på filmen är stort. Samtidigt är det viktigt att de enskildas rättigheter enligt ovan upprätthålls. För att säkerställa att frågor från enskilda hanteras med rimlig skyndsamhet krävs på förhand bestämda rutiner

Omprovning

Omprovning av behovet av kamerabevakning skall göras var 6:e månad. Omprovning skall dokumenteras och den fortsatta kamerabevakningen skall godkännas av bolagets VD. Vid den halvårsvisa omprovningen skall det kontrolleras att de ändamål som motiverar bevakningen fortfarande är nödvändig för att uppnå det berättigade intresset. Om bolaget inte längre bedömer att så är fallet måste kamerabevakning upphöra. Resultat för genomförda omprovningar och ställningstaganden skall rapporteras i bolagets årliga säkerhetsrapport.

Mall för omprovning finns

Underhåll och service

Kameraanläggning inklusive system ska regelbundet kontrolleras och underhållas i enlighet med leverantörens rekommendationer, se driftsdokumentation/förvaltningsobjekt. Systemförvaltare ansvarar för att underhåll och service av kameraanläggningen görs genom egen eller extern aktörs försorg.

Vid driftsättning av systemet ska leverantören ge berörda personer grundlig utbildning och det ska finnas lättförståeliga instruktioner på plats. Minst en gång per år bör all

behörig personal aktualisera sina kunskaper. Om systemet ändras ska alla berörda informeras.

Reparation, underhåll och service av övervakningsutrustning och tillhörande IT-utrustning där material från kameraövervakning hanteras ska ske på ett sådant sätt att bildmaterialet inte blir tillgängligt för obehöriga

Övrigt

Nyttjanderättsavtal mellan Framtiden och Polisen

Polisen bedriver viss kamerabevakning inom våra bostadsområden(utomhus). Denna kamerabevakning faller inte inom ramen bolagens ansvarområde utan är något som polisen ansvarar för utifrån Kamerabevakningslagen och Dataskyddsförordningen, och omfattas således inte av dessa riktlinjer. Framtiden har inte tillgång till någon bildström från dessa anläggningar. Polisen önskar dock emellanåt att nyttja våra fastigheter, speciellt fasader, för att kunna hänga upp kameror. Till detta syfte har det gemensamt med polisen tagits fram avtalsmallar som skall nyttjas vid dessa situationer, nyttjanderättsavtal. Det finns två varianter, ett som täcker bevakning som sker över lite längre tid och är mer bestående, och ett som gäller för mer tillfällig och kort(3mån) bevakning.

Kamerabevakning på arbetsplatsen

I stort gäller samma regler gällande kamerabevakning på våra interna arbetsplatser som i anvisningen ovan.

Anställda har normalt ett starkt intresse av att inte bli kamerabevakade på arbetet. Detta betyder att arbetsgivaren måste kunna visa att det finns starka skäl för kamerabevakningen och att det inte går att komma till rätta med problemen med mindre ingripande åtgärder. En arbetstagare står i beroendeställning till arbetsgivaren vilket innebära att det normalt inte går att stödja övervakningen på samtycke. Detta innebär att det bara är möjligt med kamerabevakning om behovet väger tyngre än den enskildes intresse att inte bli bevakad s.k. intresseavvägning

Om en arbetsgivare överväger att påbörja kamerabevakning på en arbetsplats ska en förhandling med företrädare för arbetstagarna genomföras enligt 11-14 §§ i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet (MBL).

För att det ska vara tillåtet att använda kamerabevakning med bildinspelning på en arbetsplats i brottsförebyggande syfte krävs som regel att varje område som kamera bevakas är brottsutsatt.

Undantag kan gälla för mycket begränsade utrymmen med en ökad risk för brottslighet, exempelvis där man förvarar särskilt stöldbegärlig egendom. Det krävs att man har genomfört åtgärder för att begränsa bevakningen. Det kan exempelvis gälla låsta kassa- eller säkerhets rum med begränsat tillträde, där anställda normalt sett inte uppehåller sig under arbetsdagen, i vart fall inte annat än kort tid för att utföra vissa specifika arbetsuppgifter.